

DECIZIE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Maria Gervas

examinând recursul declarat de Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul
Dionisie Vition,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Solomon
împotriva CAP „Agrosargal” și Iacob Negru cu privire la restituirea pagubei
materiale,

împotriva încheierii din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respinsă cererea reprezentantului apelantei Nadejda Solomon, avocatul
Dionisie Vition, privind prelungirea termenului procedural de depunere a apelului
motivată, fiind restituit apelul declarat de Nadejda Solomon împotriva hotărârii din
02 august 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, pentru neîndeplinirea
indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 23 noiembrie 2017,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2015, reclamanta Nadejda Solomon s-a adresat cu cerere de
chemare în judecată împotriva CAP „Agrosargal” și Iacob Negru, concretizată
ulterior de avocatul acesteia - Dionisie Vition, solicitând încasarea din contul
pârâților în beneficiul său a indemnizației unice indexate, neachitate în mărime de
181089,27 de lei, a salariului (venitului) nerealizat, indexat, în mărime de
50970,52 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei și a cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea din 02 august 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, a
fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Solomon împotriva
CAP „Agrosargal” și Iacob Negru cu privire la restituirea pagubei materiale.

La 25 august 2017, Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie
Vition, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea
acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea
reclamantei.

Prin încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depusă de Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie
Vition, și i s-a comunicat apelantei, despre necesitatea prezentării cererii de apel
întocmită în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un
termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantei,

că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea reprezentantului apelantei Nadejda Solomon, avocatul Dionisie Vition, privind prelungirea termenului procedural de depunere a apelului motivat, fiind restituit apelul declarat de Nadejda Solomon împotriva hotărârii din 02 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 23 noiembrie 2017.

La 01 februarie 2018, Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie Vition, a depus cerere de recurs împotriva încheierii nominalizate, iar la 05 martie 2018 – cerere de recurs suplimentară.

În motivarea recursului, a indicat că soluția instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată, deoarece prima instanță a omis să expedieze în adresa recurente și a avocatului acesteia copia hotărârii motivate, astfel fiind în imposibilitate de a întocmi cererea de apel motivată. De asemenea, încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului declarat de Nadejda Solomon, nu a fost recepționată nici de către aceasta, nici de către avocatul ei, încheierea nefiind publicată pe site-ul instanței. Astfel, apelanta și reprezentantul ei nu au cunoscut despre existența încheierii din 23 noiembrie 2017 și, respectiv, despre termenul stabilit de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel.

Astfel, Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie Vition, prin recursul declarat a solicitat casarea încheierii din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel de la faza punerii pe rol a cererii de apel.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie Vition, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 25 ianuarie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 16 februarie 2018 (f.d. 83, vol II), însă la materialele cauzei nu există dovada recepționării acesteia de către părți. Potrivit recipisei anexată la materialele cauzei (f.d. 88, vol. II), avocatul Dionisie Vition a luat cunoștință de materialele cauzei la 13 februarie 2018. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost depusă la 01 februarie 2018, adică înainte de data expedierii încheierii participanților la proces, Colegiul consideră că aceasta a fost declarată în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă

din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie Vition, și i s-a comunicat apelantei, despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile din data recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantei, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

După cum atestă materialele cauzei, încheierea nominalizată a fost expediată, împreună cu citația pentru ședința de judecată din 25 ianuarie 2018, avocatului Dionisie Vition la adresa indicată de către acesta în cererea de apel nemotivată (f.d. 52, vol II), însă plicul a fost restituit în adresa instanței cu mențiunea „nereclamat”. Astfel, se constată că apelanta nu a înlăturat neajunsurile specificate în încheierea din 23 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat apelul motivat în termenul stabilit de instanță. În așa mod, vina pentru nerecepționarea corespondenței de către recurent nu poate fi pusă pe seama instanței de apel, nici pe seama oficiului poștal, dar este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea avocatului recurentei. Or, mențiunea „nereclamat” de pe plicul destinat avocatului recurentei presupune faptul că acesta nu a fost prezent la domiciliu în momentul livrării corespondenței, fiindu-i lăsat un aviz în acest sens, iar destinatarul a omis să se folosească de dreptul său de a reclama corespondența, expediată cu aviz, de la sediul oficiului poștal.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Drept rezultat, prin încheierea din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea reprezentantului apelantei Nadejda Solomon, avocatul Dionisie Vition, privind prelungirea termenului procedural de depunere a apelului motivat, fiind restituit apelul declarat de Nadejda Solomon împotriva hotărârii din 02 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel, expuse în încheierea din 23 noiembrie 2017.

Cu referire la cele menționate, Colegiul reiterează că nu pot fi reținute nici argumentele invocate în cererea de recurs în privința imposibilității recurentei de a prezenta apelul motivat, or, în respectiva cerere avocatul Dionisie Vition se contrazice, menționând pe de o parte, drept unul dintre motivele neprezentării apelului motivat, faptul că nu a primit hotărârea motivată a primei instanțe, iar pe de altă parte precizând că în luna noiembrie 2017 a primit totuși copia hotărârii. Respectiv, Colegiul concluzionează că recurente și avocatului ei i-a fost cunoscut conținutul hotărârii din 02 august 2017 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central încă din luna noiembrie 2017.

Astfel, motivele invocate întru argumentarea omiterii termenului stabilit de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor din cererea de apel și prelungirea acestui termen, nu pot fi reținute, dat fiind faptul că aceste motive nu au un suport probatoriu și, în consecință, sunt neîntemeiate.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantei de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

În conformitate cu art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel nemotivate la 25 august 2017 până la 25 ianuarie 2018, dată când cererea de apel a fost restituită, apelanta cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, obligație ce aparține acesteia potrivit Legii

procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie Vition, împotriva încheierii din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, este neîntemeiat, iar actul de discreție al Curții de Apel Chișinău privind restituirea cererii de apel este unul întemeiat, și care urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Nadejda Solomon, reprezentată de avocatul Dionisie Vition.

Se menține încheierea din 25 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Nadejda Solomon împotriva CAP „Agrosargal” și Iacob Negru cu privire la restituirea pagubei materiale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Maria Ghervas